

A^o. 1922.

N°. 75.

PUBLICATIE-BLAD.

BESCHIKKING van den 9den December 1922, No. 1220,
houdende vaststelling van een reglement voor de openbare scholen in de kolonie Curaçao.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Gelet op de Onderwijsverordening 1907 en het Koninklijk besluit van 23 Augustus 1922, No. 46, P. B. No. 53;

Overwegende, dat het wenschelijk is, dat de verschillende reglementen voor openbare scholen vastgesteld, in een nieuw reglement worden vereenigd, waaraan de voorschriften omtrent aangelegenheden, die scholen betreffende, welke thans in afzonderlijke beschikkingen zijn opgenomen, dienen te worden toegevoegd om gemakkelijke toepassing in het belang van het onderwijs te bevorderen;

Gehoord den Inspecteur van het Onderwijs;

Heeft goedgevonden:

A. Met intrekking van:

1o. het Reglement voor de Openbare scholen voor lager onderwijs in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij de G. B. van 3 April 1908, No. 272, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de G. B. van 27 Augustus 1915, No. 751 (nog van toepassing op de openbare scholen op Bonaire, St. Eustatius en Saba en in de buitendistricten van St. Martin);

20. het Reglement voor de Openbare scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs op Curaçao, vastgesteld bij de G. B. van 21 October 1915, No. 891, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de G. B. van 25 Juli 1921, No. 807;

30. het Reglement voor de Emmaschool op Curaçao, vastgesteld bij de G. B. van 19 Mei 1921, No. 523, zooals gewijzigd bij de G. B. van 23 Mei 1922, No. 478;

40. het Reglement voor de Julianaschool te Oranjestad op Aruba, vastgesteld bij de G. B. van 24 Mei 1921, No. 546;

50. het Reglement voor de Openbare school te Philipsburg op St. Martin, vastgesteld bij de G. B. van 24 November 1921, No. 1247;

60. De Voorschriften betreffende de Schoolvergaderingen voor de Openbare scholen in de kolonie, vastgesteld bij de G. B. van 9 September 1919, No. 1042;

70. de Voorschriften omtrent het aanvragen van verlof, vastgesteld bij de G. B. van 17 November 1919, No. 1347;

en buitenwerking stelling van alle beschikkingen en aanschrijvingen van den Inspecteur van het Onderwijs, van de Schoolcommissie op Curaçao, van den Gezaghebber van een der overige eilanden of van de Plaatselijke Schoolcommissie op een der eilanden ter toelichting en uitvoering van bovengenoemde Reglementen en Voorschriften, het navolgende vast te stellen:

Reglement voor de Openbare scholen in de kolonie Curaçao.

Artikel 1.

In dit reglement wordt verstaan onder:
„de Onderwijsverordening 1907”, de verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, zooals zij luidt volgens de daarin door latere verordeningen aangebrachte wijzigingen en aanvullingen;

„het Koninklijk besluit 1922”, het Koninklijk besluit van 23 Augustus 1922 No. 46 (P. B. No. 53), in hoofdzaak strekkende tot regeling van de uitkeeringen aan het bijzonder on-

derwijs in de kolonie Curaçao ter zake van de bezoldigingen van onderwijzers en kweekelingen bij dat onderwijs;

„de Koepokinentingverordening”, de verordening van den 28sten December 1916, houdende nieuwe bepalingen betreffende de koepokinenting (P. B. 1916 No. 37), zooals zij luidt volgens de daarin door latere verordeningen aangebrachte wijzigingen en aanvullingen;

„de Verlofverordening”, de verordening van den 17n. October 1908, betreffende het verleen van verlof aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao (P. B. 1909 No. 25), zooals zij luidt volgens de daarin door latere verordeningen aangebrachte wijzigingen en aanvullingen;

„de Besmettelijke ziekten-verordening”, de verordening van den 9den Juli 1921, houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten (P. B. 1921 No. 66), zooals zij luidt volgens de daarin door latere verordeningen aangebrachte wijzigingen en aanvullingen;

„de Inspecteur”, de Inspecteur van het Onderwijs;

„de Schoolcommissie”, de plaatselijke schoolcommissie bedoeld in art. 50 der Onderwijsverordening 1907;

„het hoofd”, de onderwijzer, dien de Gouverneur belast met de algemeene leiding en het administratief beheer eener school;

„het onderwijzend personeel”, de gezamenlijke onderwijzers, vakonderwijzers en kweekelingen aan een school met het geven van onderwijs belast;

„onderwijzer”, hij, die met het geven van onderwijs belast is krachtens het bezit van een akte van bekwaamheid als onderwijzer;

„vakonderwijzer”, hij, die al of niet in het bezit van een bevoegdheid belast wordt met het onderwijs in een of meer der vakken in artikel 3 van het Koninklijk besluit 1922 genoemd onder *g* tot *i* of in artikel 17 van de Onderwijsverordening 1907 genoemd onder *d*, *e*, *j* tot *n*;

„kweekelingen”, de jongelieden van beiderlei kunne, die voldoen aan de voorwaarden van toelating tot de school, gesteld in artikel 6 van de Onderwijsverordening 1907;

„schoolvergadering”, de vergadering onder leiding van het hoofd der school door het onderwijzend personeel gehouden ter bespreking van onderwijsbelangen, ingevolge artikel 24 der Onderwijsverordening 1907;

„leerplan”, het jaarlijksch programma, bedoeld in artikel 55 der Onderwijsverordening 1907;

„openbare les”, de lessen in alle klassen, aan het eind van het schooljaar te geven, waartoe de ouders der leerlingen toegang hebben, opdat zij zich ook op die wijze van het onderwijs op de school op de hoogte kunnen stellen.

Artikel 2.

Waar in dit reglement wordt gesproken van onderwijzers of vakonderwijzers, zijn daarmede ook onderwijzeressen of vakonderwijzeressen bedoeld, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is aangegeven.

Artikel 3.

Waar in dit reglement wordt gesproken van ouders, zijn daaronder voogden of verzorgers begrepen, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is aangegeven.

Artikel 4.

De Inspecteur bepaalt in welke klassen het onderwijzend personeel, dat de Gouverneur voor een school benoemd heeft, onderwijs zal geven, daarbij zorg dragende dat het geheele onderwijzend personeel gedurende den vollen schooljaar aan het onderwijs deelneemt.

Artikel 5.

1. Bij tijdelijke afwezigheid of ontstentenis wordt het hoofd vervangen door een jaarlijks door den Gouverneur aan te wijzen onderwijzer, op wien dan al de verplichtingen van het hoofd overgaan.

2. Het hoofd zorgt, dat deze aangewezen plaatsvervanger steeds ingelicht zij omtrent alles wat tot de algemeene leiding der school behoort, opdat deze, bij zijn afwezigheid of ontstentenis, in staat zij, hem behoorlijk te vervangen.

Artikel 6.

Het onderwijzend personeel komt stipt na de verplichtingen bij de Onderwijsverordening 1907, de besluiten en beschikkingen tot uitvoering daarvan, alsmede bij andere verordeningen opgelegd.

Artikel 7.

1. Het onderwijzend personeel van een school zorgt door gedrag en optreden in en buiten de school de waardeering en het vertrouwen in het openbaar onderwijs te bevorderen.

2. Het zal er naar streven ook buiten den schooltijd in het belang der schooljeugd werkzaam te zijn.

3. Het is verplicht woonachtig te zijn in het district, waar de school is gevestigd.

4. Van elke verandering van woonplaats wordt opgave gedaan, op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber.

5. Indien ingevolge het 5e lid van artikel 39 der Onderwijsverordening 1907 aan een onderwijzer of kweekeling vergunning verleend wordt om buiten dat district te wonen, ontheft die vergunning van geen enkele verplichting in dit reglement opgelegd.

Artikel 8.

1. Behoudens het bepaalde bij artikel 12 van de Besmettelijke ziekten-verordening mag het onderwijzend personeel geen enkelen schooltijd of opgedragen les verzuimen, zonder verlof te hebben bekomen, en wel:

a. voor een afwezigheid gedurende hoogstens drie schooldagen, op Curaçao van den Inspecteur, op een der overige eilanden van den Gezaghebber;

b. voor een afwezigheid van den Gouverneur, overeenkomstig de bepalingen der Verlofverordening.

2. Het eerste lid van artikel 2 van de Verlofverordening is op het onderwijzend personeel niet van toepassing.

Artikel 9.

1. Indien ten huize van een lid van het onderwijzend personeel een besmettelijke ziekte zich heeft geopenbaard, dan moet hij daarvan onmiddellijk schriftelijk kennis geven op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber en zich overigens gedragen naar de voorschriften van de Besmettelijke ziekten-verordening.

2. Indien een lid van het onderwijzend personeel door ziekte

verhinderd is ter school te komen en hij niet vooraf verlof heeft kunnen krijgen, zorgt hij dat op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber, vóór den tijd, dat hij op school had moeten zijn, van zijn verhindering kennis hebbe ontvangen.

3. Het hoofd zorgt tevens, dat de onderwijzer, die hem bij zijn afwezigheid vervangen moet, daarvan tijdig bericht ontvangt.

4. Het overige personeel geeft vóór den tijd, dat het op school had moeten zijn, tevens kennis aan het hoofd.

5. Duurt verhindering door ziekte langer dan één dag, dan moet uiterlijk den tweeden dag van de verhindering een geze- gelde verklaring van een geneeskundige, worden ingezonden, op Curaçao bij den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber.

6. Verder gedraagt het onderwijzend personeel met betrek- king tot het te verleenen of verleend verlof naar de bepalingen der Verlofverordening.

Artikel 10.

Tot het geven van privaattlessen aan leerlingen van een school, heeft ieder, die aan die school verbonden is, vergunning noodig, op Curaçao van den Inspecteur, op een der overige eilanden van den Gezaghebber.

Artikel 11.

Wanneer het onderwijzend personeel zich omtrent persoon- lijke belangen heeft te wenden tot den Gouverneur, geschiedt dat steeds door tusschenkomst van den Inspecteur, wat Cu- raçao betreft en van den Gezaghebber, wat een der overige ei- landen aangaat.

Artikel 12.

Het onderwijzend personeel is verplicht behoorlijk tot de les- sen voorbereid, ter school te komen en tijdig datgene in ge- reedheid te brengen, wat voor het geven van het onderwijs noodig is.

Artikel 13.

1. De overige leden van het onderwijzend personeel zijn verplicht de bevelen en aanwijzingen van het hoofd ten aan- zien van de schoolorde en den gang van het onderwijs op te volgen.

2. Het hoofd staat het overige personeel met raad en voor- lichting bij en beijvert zich, om, ook door bevordering van

onderlinge samenwerking, éénheid van doel en vastheid van richting aan het onderwijs te geven.

3. Het overige personeel zal zich beijveren om ook buiten de klasse(n) en buiten de lesuren het hoofd bij te staan in de handhaving der orde.

Artikel 14.

1. Indien een der overige leden van het onderwijzend personeel zonder wettige reden afwezig blijft, of zich schuldig maakt aan onbehoorlijk optreden tegenover het hoofd of aan ander onbehoorlijk gedrag of plichtverzuim, waaronder o. m. valt het niet volgen van rooster of leerplan, geeft het hoofd daarvan zoo spoedig mogelijk schriftelijk kennis, op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, die naar bevind van zaken en in verband met zijn bevoegdheid handelt.

2. Indien een der overige leden van het onderwijzend personeel zich bezwaard acht een bevel of aanwijzing van het hoofd op te volgen, is hij bevoegd zich deswege, zoomede ook met andere klachten, schriftelijk tot den Inspecteur of den Gezaghebber te wenden, maar niet om de opvolging van het bevel of aanwijzing op te schorten.

3. Van de beslissing van den Inspecteur of den Gezaghebber op de klachten, bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, is beroep op den Gouverneur toegelaten, dat moet worden ingezonden op dezelfde wijze als in artikel 11 is bepaald.

Artikel 15.

Behalve aan de autoriteiten, voor wie krachtens de verordening de school ten alle tijde toegankelijk is, verschaft het hoofd op daartoe geuit verlangen toegang tot de schoollokalen en bijgebouwen:

aan den Directeur der Openbare Werken en de door dezen gezonden personen;

aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en de door dezen gezonden personen;

aan hen ten aanzien van wie de Inspecteur, op een der eilanden buiten Curaçao ook de Gezaghebber, hem dat opdraagt.

Artikel 16.

1. Het onderwijzend personeel is ingevolge artikel 49 der Onderwijsverordening 1907 verplicht bij schoolbezoek aan den Gouverneur, den Inspecteur, den Gezaghebber of de leden der

Schoolcommissie alle verlangde inlichtingen te geven, die deze omtrent het onderwijs en de leerlingen mochten verlangen, het aanwezige werk te laten zien en in alles mede te werken, dat genoemde autoriteiten zich een juist beeld van het onderwijs kunnen vormen.

2. Wanneer het niet uitdrukkelijk verlangd wordt, zal bij bezoek van het schooltoezicht niet van den rooster van lessen mogen worden afgeweken. Van mogelijke afwijkingen wordt na afloop van het bezoek aan het hoofd kennis gegeven en aantekening gehouden in het klasseboek.

Artikel 17.

1. Het onderwijs wordt dienstbaar gemaakt, zoowel aan de zedelijke als aan de verstandelijke vorming der leerlingen. Daarbij wordt hun lichamelijke ontwikkeling niet uit het oog verloren en zal de zelfwerkzaamheid zooveel doenlijk worden bevorderd.

2. Het onderwijzend personeel zal zorg dragen, dat het onderwijs wordt gegeven in nationalen, d. i. Nederlandschen geest.

Artikel 18.

1. De Inspecteur stelt het leerplan vast in overleg met de Schoolcommissie.

2. Het leerplan wordt ontworpen door het hoofd, die daarover de schoolvergadering hoort.

3. Voorstellen tot wijziging van het vastgestelde leerplan dient het hoofd in met overlegging van mogelijke afwijkende voorstellen der schoolvergadering, en wel vóór den 1n. October.

Artikel 19.

1. Het leerplan moet den omvang van het onderwijs aangeven en de verdeeling van de leerstof van alle vakken, die op de school onderwezen worden, over de leerjaren en klassen. Voorts moet het leerplan het aantal uren aanwijzen, dat besteed zal worden aan elk vak afzonderlijk, alsmede het aantal leerjaren voor elk vak en de verdeeling der leerstof over de verschillende leerjaren, opdat een voldoende en regelmatig voortschrijdend onderwijs in die leervakken wordt gekregen.

2. Bij het ontwerpen en het bespreken moet rekening gehouden worden met het bepaalde in de artikelen 2 en 3 van het Koninklijk besluit 1922 en voor scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs van artikel 17 van de Onderwijsverordening 1907.

Artikel 20.

1. Voor elke klasse is een uittreksel uit het vastgestelde leerplan in het klasselokaal aanwezig.

2. Elk lid van het onderwijzend personeel is aansprakelijk voor het hem opgedragen onderwijs en zorgt, dat het voor zijn klasse(n) vastgestelde leerplan wordt afgewerkt; waarbij stipt de voorgeschreven rooster van lesuren wordt gevolgd.

3. De Inspecteur is bevoegd de noodige voorschriften te geven ter verzekering van hetgeen in het tweede lid van dit artikel is bepaald.

Artikel 21.

1. Het hoofd ziet toe, dat, voor zoover een vak niet volgens het leerplan slechts voor een deel der leerlingen bestemd is, in elke klasse door alle leerlingen worde deelgenomen aan het onderwijs in al de daar onderwezen vakken, waarvoor zij niet volgens het derde lid van artikel 17 der Onderwijsverordening 1907 van den Inspecteur vrijstelling hebben ontvangen.

2. Wanneer de ouders of verzorgers van leerlingen schriftelijk het verlangen daartoe te kennen geven, stelt het hoofd die leerlingen vrij van het bijwonen van het onderwijs in het vak, vermeld in artikel 17, onder *k* (gymnastiek).

3. Het hoofd bewaart deze aanvragen, zoolang de vrijstelling duurt en geeft daarvan desverlangd inzage aan het schooltoezicht.

Artikel 22.

1. Voor elke school stelt de Inspecteur in overeenstemming met de Schoolcommissie de schooltijden vast, mede in verband met het aantal uren, dat onderwijs gegeven moet worden, waarbij artikel 3 van het Koninklijk besluit 1922 toepassing vindt.

2. Voor een school voor meer uitgebreid lager onderwijs wordt het aantal uren vastgesteld op vijf en twintig.

3. Indien er geen overeenstemming is tusschen den Inspecteur en de Schoolcommissie beslist de Gouverneur.

Artikel 23.

1. In een schooltijd van meer dan twee uren kan een rusttijd van 15 minuten worden gehouden.

2. Wanneer een schooldag in twee schooltijden is verdeeld, moet daartusschen minstens een rusttijd van een uur zijn.

Artikel 24.

1. Jaarlijks uiterlijk veertien dagen vóór het begin van het schooljaar zendt het hoofd eener school op de Benedenwindsche eilanden der kolonie den rooster van lesuren in *tweevoud* voor dat schooljaar aan den Inspecteur ter vaststelling.

2. Het hoofd eener school op de Bovenwindsche eilanden doet hetzelfde uiterlijk een maand vóór het begin van het schooljaar.

3. De rooster wordt in zoodanigen vorm ingezonden, dat hij tevens geschikt is om opgeplakt in een der schoolvertrekken te worden opgehangen.

4. Hij gaat vergezeld van een overzicht van het wekelijks per vak en per klasse uitgetrokken aantal lesuren (van 60 minuten).

5. Op den rooster worden behalve de uren en de vakken ook vermeld de namen van de onderwijzers, vakonderwijzers of kweekelingen, aan wie het onderwijs voor alle vakken in een of meer klassen of voor bepaalde vakken is opgedragen.

6. Het op één lesuur plaatsen van meer dan één vak is verboden; voor elke les moet juist begin en einde worden aangegeven.

7. Bij het opmaken van den rooster wordt gezorgd, dat het geheele onderwijzend personeel gedurende den vollen schooltijd aan het onderwijs deelneemt.

Artikel 25.

Indien de rooster in den loop van het schooljaar wijziging moet ondergaan, zendt het hoofd een nieuwen rooster in tweevoud aan den Inspecteur ter vaststelling, ten minste veertien dagen vóór de wijziging wordt toegepast. Deze rooster moet voldoen aan het bepaalde in het derde tot en met zevende lid van artikel 24 van dit reglement.

Artikel 26.

1. De Inspecteur zendt een exemplaar van den vastgestelden rooster binnen acht dagen na ontvangst aan het hoofd terug, na den rooster te hebben geteekend met vermelding van de dagteekening der vaststelling.

2. Het hoofd zendt een afschrift van den vastgestelden rooster, op Curaçao aan den Voorzitter der Schoolcommissie, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber.

3. Het hoofd draagt zorg, dat de rooster, dien de Inspecteur heeft geteekend, wordt opgehangen in het lokaal, waar hij on-

derwijs geeft en dat in de overige lokalen uittreksels voor de daarin geplaatste klasse of klassen worden opgehangen en wel zoodanig dat rooster en uittreksel steeds geraadpleegd kunnen worden.

Artikel 27.

De Inspecteur is bevoegd in den ingezonden rooster wijzigingen aan te brengen of dezen ter wijziging aan het hoofd terug te zenden.

Artikel 28.

1. In de maand December wordt in alle klassen gedurende een morgenschooltijd een openbare les gehouden.

2. Het hoofd bepaalt dien schooltijd, op Curaçao in overleg met den Inspecteur, op een der overige eilanden met den Gezaghebber, en noodigt daarna de ouders tot het bijwonen van die les uit.

3. Gedurende dien schooltijd kan van den rooster worden afgeweken.

Artikel 29.

1. Afwijkingen van den eenmaal vastgestelden en door den Inspecteur geteekenden rooster zijn niet geoorloofd behalve in de gevallen genoemd in de artikelen 28 en 30.

2. Geen andere boeken dan die welke voorkomen op de boekenlijst, vastgesteld door den Inspecteur met inachtneming van het bepaalde in artikel 55, tweede lid onder *a* der Onderwijsverordening 1907, mogen bij het onderwijs gebruikt worden.

Artikel 30.

1. Wanneer door tijdelijke onvoltalligheid van het onderwijzend personeel het onderwijs niet volgens den vastgestelden rooster van lesuren kan worden gegeven, kan het hoofd in overleg met de overige onderwijzers, tijdelijk de lesuren verschikken.

2. Ingeval deze maatregel voor langer dan drie dagen noodzakelijk is, wordt omtrent de wijze, waarop de tijdelijke regeling is getroffen, de goedkeuring vereischt, op Curaçao van den Inspecteur, op de overige eilanden van den Gezaghebber.

3. Wanneer de goede voortgang van het onderwijs in het geval, bedoeld in het eerste lid van dit artikel zulks zou eischen, kan het hoofd voor een of meer klassen der school bepalen, dat de leerlingen slechts gedurende een gedeelte van den gewonen schooltijd onderwijs ontvangen, dan wel bij afwisseling een geheel schooltijd vrijaf hebben.

4. Op deze tijdelijke regeling verzoekt hij onmiddellijk de

goedkeuring, op Curaçao van den Inspecteur, op de overige eilanden van den Gezaghebber.

Artikel 31.

1. De school is gesloten op Zaterdag en Zondag, tenzij voor wat den Zaterdag betreft door den Inspecteur anders wordt bepaald.

2. Er wordt geen school gehouden op den Nieuwjaarsdag, den Goeden Vrijdag, den Paaschmaandag, den Hemelvaartsdag, den Pinkstermaandag en de beide Kerstdagen.

3. Voorts zal er geen school worden gehouden op den verjaardag van H. M. de Koningin en van H. K. H. Prinses Juliana en op Curaçao bovendien op den dag der opening van de zitting van den Kolonialen Raad.

4. Nog kan de school gesloten worden bij buitengewone plaatselijke feestelijkheden, op Curaçao te bepalen door den Inspecteur, op de overige eilanden door den Gezaghebber.

5. Ten slotte worden op de Bovenwindsche eilanden de scholen gesloten op den algemeenen biddag vóór en den algemeenen dankdag na den orkaantijd.

Artikel 32.

1. Het aantal vacantiédagen bedraagt met inbegrip van de dagen genoemd in het tweede, derde en vierde lid van het vorige artikel vijftig schooldagen per jaar.

2. De vacaties worden naar plaatselijke omstandigheden geregeld met inachtneming van de volgende regelen:

- a. Er zijn drie vacaties, waarvan één aan het einde van het schooljaar valt;
- b. Deze vacaties verdeelen het schooljaar in drie zoo mogelijk gelijke deelen;
- c. De langste vacantie wordt gesteld of in het warmste deel van het jaar of in den tijd, dat plaatselijke toestanden een groot schoolverzuim veroorzaken.

Artikel 33.

1. Voor elke school wijst, desgevorderd, de Inspecteur in overleg met het hoofd één of meer dagen der week aan, waarop de leerlingen binnen den schooltijd, zoonoodig in een of meer der schoollokalen, godsdienstonderwijs ontvangen, met dien verstande echter, dat een leerling niet meer dan twee uren per week aan het gewone onderwijs wordt onttrokken en dat eenzelfde klasse niet meer dan tweemaal per week

door de leerlingen, die aan het godsdienstonderwijs deelnemen, onvoldtallig wordt gemaakt.

Artikel 34.

1. In de vierde en hogere klassen kan huiswerk opgegeven worden.

2. Het hoofd regelt met de onderwijzers en vakonderwijzers, die in een dezer klassen onderwijs geven, dit huiswerk.

3. De betrokken onderwijzer of vakonderwijzer moet hierbij in aanmerking nemen:

a. dat het werk in overeenstemming zij met de krachten der leerlingen en een redelijke mate niet te boven gaat;

b. dat het moet aansluiten bij het behandelde in de school;

c. dat het met de meeste zorg nagezien worde.

4. Het onderwijzend personeel is verplicht buiten de schooluren het schriftelijk werk der leerlingen na te zien.

Artikel 35.

1. De voor de leerlingen bestaande toegangen tot het schoolgebouw worden 15 minuten vóór het begin van elken schooltijd geopend.

2. Vóór dien tijd worden geen leerlingen tot het schoolerf, de speelplaatsen of de schoollokalen toegelaten.

3. De leerlingen begeven zich vóór de schooltijden niet naar de speelplaatsen.

Artikel 36.

1. Na het luiden van de bel, die het sein tot beginnen der eerste les geeft, worden geen leerlingen die te laat gekomen zijn, tot de klasselokalen toegelaten. Deze moeten zich bij het hoofd der school melden. Het hoofd beslist, of zij dadelijk naar de klasse(n) gaan, dan wel of zij gedurende de eerste les voor straf in zijn lokaal moeten blijven.

2. Het hoofd waakt tegen stoornis in zijn klassen door het vaak toepassen van genoemde maatregelen.

3. Het hoofd is bevoegd in het belang van het onderwijs 15 minuten na het begin van den schooltijd de toegang tot het schoolgebouw te sluiten en geen leerlingen meer toe te laten dan in zeer bijzondere gevallen.

Artikel 37.

1. Het onderwijzend personeel is verplicht minstens 15 mi-

nuten vóór het begin van den schooltijd in het schoolgebouw aanwezig te zijn. Dit wordt na het einde van den schooltijd niet verlaten, vóór de leerlingen van de klasse(n), waarin het laatst onderwijs is gegeven, zich hebben verwijderd.

2. De vakonderwijzer is, in afwijking van het bepaalde in het vorige lid, verplicht minstens 5 minuten vóór het begin van de hem opgedragen lessen in het schoolgebouw aanwezig te zijn.

Artikel 38.

Vóór het einde van den schooltijd of van de opgedragen lessen mag niemand van het onderwijzend personeel het schoolgebouw verlaten, dan in zeer bijzondere gevallen en met toestemming van het hoofd, mits deze een tijdelijke regeling treft, waardoor het onderwijs voortgang kan hebben en het naar huis zenden van klasse(n) wordt vermeden. Deze toestemming sluit niet in, dat het hoofd der school het recht heeft aan iemand van het onderwijzend personeel te vergunnen één of meer schooltijden afwezig te zijn.

Artikel 39.

Het hoofd verlaat na afloop van een schooltijd het schoolgebouw niet dan, nadat het door de leerlingen, die niet moeten over- of nablijven, ontruimd is.

Artikel 40.

—1. Het hoofd draagt zorg voor de goede orde in de school en op de speelplaatsen.

2. Het overige personeel is hem daarin behulpzaam.

Artikel 41.

Het onderwijzend personeel moet zich gedurende den schooltijd onafgebroken met de leerlingen bezighouden.

Artikel 42.

Tusschen de beide schooltijden wordt aan de leerlingen, wier ouders zulks wenschen gelegenheid gegeven om in een der schoollokalen te ontbijten (overblijven).

Artikel 43.

1. Het hoofd is verplicht aan leerlingen, die onzindelijk zijn

of behept met een voor anderen hinderlijke huidziekte, den toegang tot de schoollokalen te weigeren of hen daaruit te verwijderen. Hij zendt hen aan hun ouders terug met vermelding van de reden, waarom dit geschiedt.

2. Indien hij vermoedt, dat een leerling lijdt aan een besmettelijke ziekte of kwaal, bericht hij dit onmiddellijk met opgaaf van den naam en woonplaats van den leerling, op Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op een der overige eilanden aan den gouvernements-geneeskundige.

3. Het overige personeel is verplicht het hoofd onmiddellijk opmerkzaam te maken op alle gevallen, die tot de in het eerste en tweede lid bedoelde behooren, elk voor zooveel betreft de klasse(n), waarin hij onderwijs geeft.

Artikel 44.

1. Het hoofd zorgt, dat, als een klasse zich voor een of meer lessen buiten het schoolgebouw heeft te begeven, zij door een onderwijzer of kweekeling geleid of teruggeleid worde en deze ook bij de les tegenwoordig blijve, het laatste tenzij het om bijzondere redenen, door het hoofd behoudens zijn verantwoordelijkheid te beoordeelen, gewenscht is, dat de onderwijzer of kweekeling zich op den tijd dier les elders bevinde.

2. Onder klasse wordt in het vorig lid verstaan een afdeling leerlingen, die tot het gezamenlijk ontvangen van een les gevormd is, onverschillig of haar samenstelling al dan niet met die van een der schoolklassen overeenstemt.

3. Het geleiden en teruggeleiden kan ook opgedragen worden aan den onderwijzer of vakonderwijzer, die de les buiten het schoolgebouw geeft, in welk geval de tijd daartoe noodig, wordt afgenomen van deze les.

Artikel 45.

1. Het hoofd zorgt, dat er gedurende de rusttijden toezicht op de leerlingen wordt gehouden en oefent zelf dit toezicht mede uit.

2. Het is toegestaan, dat het onderwijzend personeel gedurende de rusttijden de leerlingen bezighoudt, hetzij met een ordelijk spel op de speelplaats, hetzij buiten de school met een ordelijke wandeling of waar daartoe gelegenheid bestaat met een ordelijk spel, hetzij bij ongunstig weder in het gebouw.

3. Wordt het vorige lid toegepast, dan moet er gewaakt worden tegen het verlengen van den rusttijd, opdat de voorgeschreven leertijd niet verkort worde.

Artikel 46.

Het hoofd zorgt, dat bij het aan- en uitgaan der school de orde bewaard worde en de leerlingen zich in de nabijheid der school behoorlijk gedragen en zich of anderen niet aan gevaar blootstellen.

Artikel 47.

1. De regelingen omtrent het toezicht door het onderwyzend personeel op de leerlingen bij het aan- en uitgaan der school, vóór den schooltijd, gedurende den rusttijd, bij het overblijven treft het hoofd der school in overleg met het overige personeel.

2. Zij worden op Curaçao aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber medegedeeld.

Artikel 48.

1. Het onderwyzend personeel ziet toe, dat de leerlingen getrouw ter school komen en geregeld de lessen bijwonen.

2. Alleen het hoofd is bevoegd in zeer bijzondere gevallen aan leerlingen vrijstelling van het bijwonen der lessen te verleen.

3. Dit voorschrift geldt ook voor het verlaten van het schoolgebouw gedurende een schooltijd door leerlingen.

Artikel 49.

1. Ingeval een leerling om eenige reden de school moet verzuimen of te laat komt, geven de ouders daarvan op behoorlijke wijze, liefst schriftelijk, kennis aan het hoofd en aan den onderwijzer der klasse.

2. Het overig personeel zal het hoofd zoo spoedig mogelijk kennis geven van willekeurige verzuimen of van willekeurig te laat komen van leerlingen van zijn klasse(n).

3. Het hoofd geeft zoo spoedig mogelijk aan de betrokken ouders kennis van willekeurige verzuimen of van willekeurig te laat komen van leerlingen.

Artikel 50.

1. Het onderwyzend personeel houdt in iedere klasse aantekening, door het geven van cijfers van 1—10, van het gedrag, de vlijt en de vorderingen van iederen leerling.

2. Het hoofd zal op ongeregelde tijden deze cijfers nagaan.
3. Het hoofd draagt ieder van het overige personeel op om tevens aantekening van het schoolbezoek der leerlingen van zijn klasse(n) te houden.

Artikel 51.

1. Het oordeel in cijfers van 1 tot 10 over het gedrag, de vlijt en de vorderingen van een leerling wordt driemaal 's jaars ingevuld op rapporten, waarvan de Inspecteur het model vaststelt.

2. De beteekenis der cijfers is als volgt :

1: zeer slecht, 2: slecht, 3: zeer onvoldoende, 4: onvoldoende, 5: twijfelachtig, 6: voldoende, 7: ruim voldoende, 8: goed, 9: zeer goed en 10: uitmuntend.

3. De rapporten loopen over de tijdvakken Januari tot en met April, Mei tot en met Augustus, September tot en met December.

4. Deze rapporten worden aan de leerlingen medegegeven om ze door de ouders voor „gezien” te laten teekenen. Het hoofd bewaart de geteekende rapporten. Na het laatste rapport van elk schooljaar blijft het in het bezit der ouders.

5. Een leerling, die de school in den loop van het jaar verlaat, ontvangt zijn rapport.

6. Heeft een leerling de helft of meer der schooltijden van een tijdvak, waarover een rapport gegeven wordt verzuimd, dan worden op zijn rapport geen cijfers voor dat tijdvak ingevuld, doch wordt er op aangeteekend, dat hij wegens onvoldoend schoolbezoek niet beoordeeld wordt.

7. Het hoofd houdt in een register afschrift van de rapporten, die aan de leerlingen der school worden verstrekt.

Artikel 52.

1. Het hoofd der school bepaalt tegen het einde van het schooljaar in overleg met het overige personeel, dat in de betrokken klasse onderwijs gegeven heeft, welke leerlingen op grond van de op het derde rapport van het schooljaar behaalde cijfers tot een hogere klasse bevorderd zullen worden.

2. Bij verschil van gevoelen beslist op Curaçao de Inspecteur, op een der overige eilanden de Gezaghebber.

3. Het hoofd verzamelt het schriftelijk werk, dat in de verschillende klassen voor de vaststelling van cijfers voor het derde rapport in het schooljaar wordt gemaakt, opdat het kan dienen bij de beslissing, bedoeld in het vorige lid. Het verzamelde werk wordt op Curaçao aan den Inspecteur, op een der eilanden

aan den Gezaghebber gezonden, die het bewaart, zoolang de betrokken leerlingen de school nog bezoeken.

Artikel 53.

De leerlingen der hoogste klasse van een school met volledig leerplan ontvangen geen derde rapport in het schooljaar, indien zij deelnemen aan het eindexamen of onderzoek, bedoeld in het volgende artikel.

Artikel 54.

1. De leerlingen der hoogste klasse van een school voor meer uitgebreid lager onderwijs op Curaçao onderwerpen zich aan een door den Inspecteur afgenomen *eindexamen*, dat loopt over alle in die klasse onderwezen vakken.

2. De leerlingen der hoogste klasse van een school voor lager onderwijs met vijf tot acht leerjaren onderwerpen zich aan een *onderzoek*, dat loopt over alle in die klasse onderwezen vakken en dat wordt afgenomen door het hoofd der school in tegenwoordigheid van een of meer leden der Schoolcommissie en waarbij voor minstens vijf vakken het examenwerk wordt opgegeven door den Inspecteur.

3. De regeling van het eindexamen en het onderzoek berust bij den Inspecteur, die bevoegd is om op het eiland waar hij aan het eind van een schooljaar vertoeft, het onderzoek, bedoeld in het tweede lid zelf af te nemen en dan op Curaçao een andere regeling voor het eindexamen van de hoogste klasse van een school voor meer uitgebreid lager onderwijs te treffen.

4. Voorts is de Inspecteur bevoegd om indien hij dat in het belang der controle noodig acht het eindexamen of het onderzoek uiterlijk zes weken vóór of na het eind van het schooljaar af te nemen.

Artikel 55.

1. De leerlingen, die voldoen aan de eischen, die de Inspecteur bij de regeling, bedoeld in het derde lid van artikel 54, stelt, ontvangen een *getuigschrift*, waarvan de Inspecteur het model vaststelt en dat de behaalde cijfers vermeldt.

2. Het getuigschrift mag alleen worden uitgereikt, wanneer voor Nederlandsche taal— op de Bovenwindsche eilanden ook voor Engelsche taal— 6 of meer is behaald en voor de overige vakken gemiddeld 5½.

Artikel 56.

1. Het is het onderwijzend personeel verboden een leerling

lichamelijk te tuchtigen, of tot straf buiten de leerlokalen te doen verblijven.

2. Het hoofd ziet toe, dat ook het overige personeel zich stipt naar dit voorschrift gedrage.

Artikel 57.

Geen andere straffen dan de volgende worden aan een leerling opgelegd:

- a. afzondering van de overige leerlingen der klasse gedurende niet langer dan één schooltijd, waarbij gezorgd moet worden, dat de leerling onder toezicht blijft;
- b. afzondering van de overige leerlingen gedurende meer dan één schooltijd, ingeval van voortdurend berispelijk gedrag of van een zeer ernstige overtreding, waarbij gezorgd moet worden, dat de leerling onder toezicht blijft;
- c. verlaging in klasse bij zeer slecht schoolbezoek;
- d. het afwerken van een opgelegde taak na afloop van den middagschooltijd;
- e. het verwijderen van de school, wanneer een leerling zonder geldige redenen haar ongeregeld bezoekt en daardoor den gang van het onderwijs stoort, voor vermaning en straf ongevoelig, een slecht voorbeeld voor zijn medeleerlingen blijkt, of zich aan een ernstige overtreding of onbetamelijkheid schuldig maakt.

Artikel 58.

1. Het hoofd is bevoegd een leerling
  - a. wegens wangedrag of willekeurig schoolverzuim van de school weg te zenden voor hoogstens één schooldag;
  - b. hem daarna voorloopig, in afwachting van de beslissing van de Schoolcommissie voor nog hoogstens vier dagen, den toegang tot de school te ontfeggen.
2. Wanneer het hoofd van de eerstgenoemde bevoegdheid gebruik gemaakt heeft, geeft hij hiervan nog denzelfden dag kennis aan de ouders van den leerling en aan de schoolcommissie.
3. De kennisgeving aan deze commissie bevat tevens zijn advies omtrent het al of niet voor langer tijd verwijderen van den leerling door genoemde commissie; de kennisgeving aan de ouders of verzorgers vermeldt in het kort dit advies.
4. De schoolcommissie beslist binnen vijf dagen.
5. Wanneer een onderwijzer wegzending of verwijdering van de school, tijdelijk of voor goed, wegens wangedrag of

willekeurig schoolverzuim, van een leerling noodzakelijk acht, doet hij een voorstel daartoe aan het hoofd.

6. Ingeval het hoofd meent niet tot wegzending te moeten overgaan, deelt hij zijn beslissing ten spoedigste aan de schoolcommissie mede, die zoo noodig van de haar in artikel 56 der Onderwijsverordening 1907 verleende bevoegdheid gebruik maakt.

Artikel 59.

1. Wegens nalatigheid der ouders, in het betalen van het verschuldigde schoolgeld wordt een leerling door het hoofd met een schriftelijke kennisgeving aan de ouders naar huis gezonden, in opdracht, op Curaçao van den Inspecteur, op een der overige eilanden van den Gezaghebber, overeenkomstig de voorschriften door den Gouverneur ter uitvoering van het Schoolgeldbesluit 1922 gegeven.

2. De leerling, die ingevolge het vorig lid verwijderd is, kan eerst worden toegelaten, wanneer het hoofd bericht ontvangen heeft, dat het achterstallige is aangezuiverd, of dat om andere redenen de verwijdering kan worden ingetrokken.

Artikel 60.

1. De straf, genoemd onder *a* van artikel 57, wordt opgelegd door het onderwijzend personeel, elk voor de klasse, waarin de leerling is geplaatst, onder mededeeling aan het hoofd.

2. De straf, genoemd onder *d*, wordt opgelegd door het onderwijzend personeel, voor zoover het vergrijp, dat tot de straf aanleiding gaf, inbreuk maakt op de orde en tucht in de klasse, door het hoofd, wanneer de algemeene schoolorde en -tucht is overtreden.

3. Er worde zorg gedragen, dat de straf, bedoeld in het vorige lid, een redelijke mate niet te boven gaat, dat de opgelegde taak geen doelloos of nutteloos werk zij.

4. Indien langer nablijven dan een uur noodzakelijk wordt geacht, deelt het overige personeel dit aan het hoofd mede, die het, ook in de gevallen, dat hij het voor een zijner leerlingen noodig acht, aan de ouders van den leerling mededeelt.

5. De straffen, genoemd onder *b* en *c* van artikel 57, worden opgelegd door het hoofd, op voordracht van het lid van het overige personeel in wiens klasse de betrokken leerling is geplaatst.

6. Het hoofd doet mededeeling daarvan aan de ouders en zoo de verlaging in klasse wijziging van het verschuldigde school-

geld tengevolge moet hebben, tevens op Curaçao aan den Administrateur van financiën en op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, op de wijze als in het Schoolgeldbesluit voor afgeschreven en ingeschreven leerlingen is bepaald.

7. Bij verschil van gevoelen omtrent het opleggen van de onder c van artikel 57 genoemde straf tusschen het hoofd en het lid van het overige personeel, beslist op Curaçao de Inspecteur, op een der overige eilanden de Gezaghebber.

Artikel 61.

Het is verboden de leerlingen gedurende de rusttijden, genoemd in artikel 23, in de schoollokalen te doen verblijven, evenmin tot het afmaken van huis- of schoolwerk als bij wijze van straf, daar deze rusttijden alleen, als zij werkelijk uitspanning zijn, eenig nut hebben.

Artikel 62.

1. Indien het hoofd van oordeel is, dat de ouders van een leerling op zoodanige wijze in de school zijn opgetreden, dat het ter handhaving van een goede tucht in de school noodig is, dat aan dien leerling voor een tijd of voor goed de toegang tot de school worde ontzegd, dan doet hij van het voorgevallene ten spoedigste schriftelijk verslag aan de Schoolcommissie, met mededeeling van zijn advies.

2. Hij is bevoegd om — indien hij dit voor de handhaving van een goede tucht in de school noodig acht — den leerling voorloopig in afwachting van de beslissing van de Schoolcommissie, den toegang tot de school te ontszeggen, waarvan hij in het verslag, bedoeld in het vorig lid, melding maakt.

Artikel 63.

1. Indien een leerling schade toebrengt aan de lokalen, schoolmeubelen, leermiddelen of schoolbehoeften, zijn de ouders verplicht de kosten, die tot herstelling van de veroorzaakte schade worden vereischt, te vergoeden.

2. In elk voorkomend geval stelt op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber het bedrag der schadevergoeding vast, vordert dit in en stort het in de koloniale kas.

Artikel 64.

Indien aan de vordering, bedoeld in het tweede lid van het vorige artikel, niet wordt voldaan, is de Inspecteur op Curaçao

en de Gezaghebber op een der overige eilanden bevoegd, het hoofd op te dragen den leerling, die de schade veroorzaakte, van school weg te zenden tot de schadevergoeding is betaald.

Artikel 65.

Van ongelukken of buitengewone voorvallen, die zich met betrekking tot de school hebben voorgedaan, geeft het hoofd zoo spoedig mogelijk kennis aan den Inspecteur en op een der eilanden buiten Curaçao bovendien aan den Gezaghebber.

Artikel 66.

1. Twee maal 's jaars — en wel in de maanden April en October — houdt het onderwijzend personeel van een school onder leiding van het hoofd in een der lokalen van de school een schoolvergadering.

2. Er wordt bovendien een buitengewone schoolvergadering gehouden, wanneer:

- a. het hoofd zulks wenschelijk of noodig acht;
- b. de helft der onderwijzers schriftelijk met opgave van de te behandelen onderwerpen het aan het hoofd verzoekt;
- c. de Inspecteur het noodig acht.

3. Het onderwijzend personeel is verplicht de vergaderingen, bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, bij te wonen.

4. De schoolvergadering wordt nooit onder schooltijd gehouden.

Artikel 67.

1. Alles, wat het belang van de school, van het onderwijzend personeel en van de leerlingen raakt, kan een onderwerp van bespreking in de schoolvergadering uitmaken.

2. Alle onderwijzers hebben stemrecht, de vakonderwijzers hebben dit bij benoemingen en bij voorstellen, die hun vak betreffen.

Artikel 68.

1. In de eerste vergadering in elk schooljaar kiest het personeel een secretaris der schoolvergadering. Deze is herkiesbaar.

2. In het algemeen treedt de onderwijzer, die aangewezen is het hoofd te vervangen, niet als secretaris op.

3. Het hoofd maakt in overleg met den secretaris de agenda voor elke vergadering op.

4. Tot uiterlijk zeven dagen vóór elke vergadering kunnen de onderwijzers punten van bespreking aan den secretaris opgeven.

5. De oproeping tot de vergadering geschiedt, behoudens in spoedeischede gevallen, minstens vier dagen te voren.

Artikel 69.

1. Het hoofd noodigt op Curaçao den Inspecteur en op een der overige eilanden den Gezaghebber, onder toezending der agenda, tot het bijwonen der schoolvergadering uit.

2. Als de Inspecteur op een der eilanden buiten Curaçao vertoeft, wordt hij op gelijke wijze tot een schoolvergadering uitgenoodigd.

3. De Inspecteur en de Gezaghebber brengen op een schoolvergadering een raadgevende stem uit.

Artikel 70.

1. De secretaris notuleert, wat op een vergadering wordt behandeld.

2. Binnen twee weken na de vergadering zendt de secretaris de notulen bij het onderwijzend personeel rond, tenzij op de vergadering anders is bepaald.

3. Na de rondzending bewaart het hoofd de notulen.

4. Op de eerstvolgende vergadering draagt het hoofd ze, na kennisneming van de bij de rondzending schriftelijk ingebrachte bezwaren of opmerkingen, ter goedkeuring voor, terwijl hij ze na goedkeuring met den secretaris onderteekent.

5. De Inspecteur heeft het recht ten alle tijde inzage der notulen te nemen, welk recht op een der eilanden buiten Curaçao ook de Gezaghebber heeft.

Artikel 71.

1. De besprekingen op de vergaderingen, zoowel als de notulen, dragen een vertrouwelijk karakter.

2. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.

3. Bij stemming over personen volgt op staking van stemmen herstemming, bij een tweede staking beslist het hoofd.

4. Bij staking van stemmen over zaken beslist het hoofd.

Artikel 72.

1. Alle besluiten worden genomen bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen.

2. Deze besluiten zijn bindend voor de minderheid.

3. Het hoofd zorgt voor de uitvoering en naleving van genomen besluiten.

4. Hij geeft binnen drie dagen na de gehouden schoolvergadering aan den Inspecteur kennis van de genomen besluiten, op een der overige eilanden bovendien aan den Gezaghebber.

5. Indien het hoofd zich niet kan vereenigen met een genomen besluit, ook omdat een beslissing niet in overeenstemming is met bestaande regelingen, zoo onderwerpt hij het binnen drie dagen aan de beslissing van den Inspecteur.

6. Het hoofd deelt dit terzelfder tijd aan het onderwijzend personeel mede, zoo hij dat niet reeds ter vergadering gedaan heeft.

7. Het besluit, bedoeld in het vijfde lid, wordt eerst uitgevoerd als de Inspecteur er zijn goedkeuring aan heeft gehecht.

8. De Inspecteur heeft de bevoegdheid de besluiten der schoolvergadering, die in strijd zijn met wettelijke regelingen, onmiddellijk te vernietigen.

Artikel 73.

1. Indien krachtens artikel 24 der Onderwijsverordening 1907 het onderwijzend personeel van twee of meer scholen van dezelfde soort op een eiland of op meerdere eilanden gezamenlijk vergaderen, hetzij voortdurend, hetzij voor bepaalde aangelegenheden, gelden voor deze vergaderingen alle in de artikelen 66 tot 72 genoemde voorschriften.

2. De leiding van deze vergaderingen berust bij het hoofd, daartoe door het gezamenlijk personeel bij volstreekte meerderheid van stemmen aan te wijzen.

Artikel 74.

Zonder toestemming van den Inspecteur, voor wat betreft Curaçao, of van den Gezaghebber, voor wat een der overige eilanden aangaat, mogen de schoollokalen niet tot een ander doel dan tot het geven van openbaar onderwijs worden gebruikt.

Artikel 75.

1. Het hoofd draagt zooveel mogelijk zorg, dat gedurende de schooltijden der school aan het schoolgebouw en de daarbij behorende gebouwen en speelplaatsen geen schade worde toegebracht.

2. Hij draagt zorg, dat de lokalen vóór het begin van den schooltijd worden gelucht, zindelijk worden gehouden en dat daarin niet wordt gerookt.

3. Indien in de school een geval van besmettelijke ziekte is voorgekomen, geeft hij onmiddellijk kennis op Curaçao aan den Openbaren Gezondheidsdienst, op een der overige eilanden aan den gouvernements-geneeskundige.

4. Hij waakt tegen waterverspilling.

5. Hij ziet toe of doet zorgvuldig toezien, dat, als de werkzaamheden afgelopen zijn, het schoolgebouw en de daarbij behorende gebouwen en speelplaatsen gesloten worden.

6. Het overige personeel houdt mede toezicht, dat de lokalen rein en zindelijk worden gehouden en daaraan geen schade wordt toegebracht.

Artikel 76.

1. Voor gewone onderhoudswerken aan de schoolmeubelen en de gebouwen dient het hoofd eener school op Curaçao vóór den vierden van elke maand een defectenrapport bij den Inspecteur in, die het van zijn aanteekening voorzien aan den Directeur der Openbare Werken doorzendt.

2. Op een der overige eilanden wordt gehandeld volgens de voorschriften, die de Gezaghebber daarvoor heeft gegeven of zal geven.

3. Indien het schoolgebouw door wind of weder, door moedwil of andere oorzaken zoodanig beschadigd is, dat herstelling onmiddellijk noodzakelijk is, kan van het bepaalde in het eerste en tweede lid van dit artikel worden afgeweken.

4. Herstellingen, veranderingen of vernieuwing der gebouwen, aanschaffing of vernieuwing van schoolmeubelen moeten worden aangevraagd in de eerste week van September op de wijze, die de Inspecteur bepaalt voor Curaçao en de Gezaghebber voor een der overige eilanden.

Artikel 77.

1. Het onderwijzend personeel waakt, ieder voor zooveel betreft de klasse of klassen, waarin hij werkzaam is, tegen beschadiging en misbruik van schoolmeubelen, leermiddelen en schoolbehoeften en draagt zorg voor het goed en zindelijk bewaren er van.

2. Het hoofd zorgt, dat schoolmeubelen, leermiddelen of schoolbehoeften, die met een lijder aan een besmettelijke ziekte in aanraking zijn geweest, worden ontsmet, waartoe hij zich op Curaçao rechtstreeks tot den Openbaren Gezondheidsdienst wendt, op een der overige eilanden tot den gouvernements-geneeskundige.

Artikel 78.

Indien blijkt, dat leerlingen schade hebben toegebracht aan de lokalen, schoolmeubelen, leermiddelen of schoolbehoef tengevolge van onvoldoende toezicht of nalatigheid van een der leden van het personeel, dan wordt deze aansprakelijk gesteld voor de aangebrachte schade.

Artikel 79.

1. Het hoofd zendt jaarlijks uiterlijk 1 September bij den Inspecteur een aanvraag in voor de leermiddelen en schoolbehoef ten voor het eerstvolgende schooljaar.

2. Deze aanvraag gaat steeds vergezeld van een overzicht van den aanwezigen voorraad.

3. De Inspecteur beslist, of het aangevraagde al of niet wordt aangeschaft en zoo ja, tot welke hoeveelheid, in verband met de voor het volgende dienstjaar beschikbare gelden.

4. Voor zoover artikelen ter plaatse verkrijgbaar zijn, kunnen deze aangevraagd worden den laatsten Vrijdag van elke maand op Curaçao bij den Inspecteur, op een der overige eilanden bij den Gezaghebber.

5. De Inspecteur of de Gezaghebber beslist over de noodzakelijkheid der aanschaffing in verband met de voor dat dienstjaar beschikbare gelden.

Artikel 80.

1. Het hoofd heeft het beheer van de schoolbibliotheek, wanneer deze aan de school verbonden is.

2. Hij voert dat beheer zooals de Inspecteur dat voorschrijft.

3. De Inspecteur bepaalt jaarlijks het bedrag, dat van den begrotingspost voor schoolmeubelen enz. voor het onderhoud en de aanvulling der schoolbibliotheek mag worden besteed.

4. De Inspecteur beoordeelt de aanvraag ter aanvulling van de bibliotheek, die het hoofd jaarlijks in de tweede helft van Juli bij hem inzendt.

Artikel 81.

1. Het hoofd verricht geen administratieve werkzaamheden in de schooltijden, dan voor zoover dit uit de voorschriften van dit reglement noodzakelijk volgt.

2. Het plaatsvervangend hoofd is het hoofd zoonoodig in de administratie behulpzaam, terwijl het hoofd ook aan andere leden van het personeel een deel der administratie kan

opdragen, mits daardoor niemand aan het onderwijs worde onttrokken.

Artikel 82.

1. Van verzonden stukken houdt het hoofd afschrift, ontvangen stukken bewaart hij.

2. Van de schoolmeubelen, leermiddelen en schoolbehoeften houdt hij inventaris, volgens voorschriften van den Inspecteur.

Artikel 83.

In de halfjaarlijksche verslagen, bedoeld in het tweede lid van artikel 36 der Onderwijsverordening 1907, maakt hij tevens melding van het aantal schooltijden, waarop het onderwijzend personeel genoodzaakt was de opgedragen lessen te verzuimen, met opgave der redenen.

Artikel 84.

1. Bij overgave door, dan wel bij vertrek of tijdelijke verhindering als ziekte of binnenlandsch verlof van het hoofd moet op Curaçao bij den Inspecteur en op een der overige eilanden bij den Gezaghebber een proces-verbaal van overgave en overneming van het beheer der leermiddelen en schoolbehoeften zoo spoedig mogelijk worden ingediend, uiterlijk binnen veertien dagen na den laatsten dag der overgave. De Gezaghebber zendt een afschrift van het proces-verbaal aan den Inspecteur.

2. In de maand Januari van elk jaar wordt op gelijke wijze ingediend een proces-verbaal van opname van de leermiddelen en schoolbehoeften op den laatsten werkdag van het voorafgaande jaar.

3. De overgave en overneming, bedoeld in het eerste lid van dit artikel en de opname bedoeld in het tweede lid, geschiedt op Curaçao in tegenwoordigheid van twee leden van het onderwijzend personeel der school, die de Inspecteur daartoe aanwijst, op een der overige eilanden in tegenwoordigheid van twee landsdienaren, zoo mogelijk onderwijzers, die de Gezaghebber daartoe aanwijst.

4. Indien overgever en overnemer beiden dit wenschen, kan op Curaçao de Inspecteur en op een der overige eilanden de Gezaghebber toestaan, dat het beheer der leermiddelen en schoolbehoeften gedurende de ziekte of afwezigheid van het hoofd voor diens verantwoording door het plaatsvervangend hoofd wordt gevoerd. Mogelijk tijdens het beheer gemaakte fouten of ontstane tekorten zullen dan worden beschouwd als

begaan of veroorzaakt door het hoofd, die ervoor verantwoordelijk is.

5. Het hoofd geeft in zoo'n geval een verklaring af, waarvan de Inspecteur het model vaststelt, evenals voor de in het eerste en tweede lid van dit artikel genoemde processen-verbaal.

Artikel 85.

1. De lijst, bedoeld in artikel 18 der Koepokinentingverordening, houdt het hoofd geregeld bij.

2. De pokkenbriefjes, die hij ontvangt, worden zorgvuldig bewaard, die van het onderwijzend personeel afzonderlijk.

3. Het pokkenbriefje van een leerling draagt hetzelfde nummer, als waaronder hij in het stamboek der school is ingeschreven.

4. Indien onnauwkeurigheden op een pokkenbriefje ontdekt worden, zal het hoofd dat briefje bij de eerstvolgende inenting ter vervanging aan den gouvernements-geneeskundige aanbieden, waarbij de leerling tegenwoordig moet zijn.

5. Het pokkenbriefje wordt aan een leerling, die aan het eind van een schooljaar de school verlaat, medegegeven.

6. Nemen de ouders in den loop van een schooljaar een leerling van school, dan moet zoo noodig aan de ouders het pokkenbriefje worden medegegeven, als deze daarom verzoeken.

7. Ook moet, wanneer het hoofd van een andere school dat verzoekt, het pokkenbriefje van een leerling, die de school verlaten heeft en op die andere school is ingeschreven, tegen ontvangbewijs worden afgegeven.

8. In de gevallen, genoemd in het vijfde, zesde en zevende lid van dit artikel, moet aan de achterzijde duidelijk met inkt de dagteekening van teruggave vermeld worden met de handteekening van het hoofd en den naam der school.

9. Het pokkenbriefje van een leerling, die de school in den loop van het schooljaar zonder bekende redenen verlaat, waardoor medegeven van het pokkenbriefje onmogelijk was, blijft tot het eind van het schooljaar onder berusting van het hoofd, daarna wordt het op Curaçao gezonden aan den Inspecteur, op een der overige eilanden aan den Gezaghebber, onder wiens berusting het blijft. Mocht de leerling later opnieuw worden ingeschreven, dan vraagt het hoofd het pokkenbriefje onmiddellijk van den Inspecteur of van den Gezaghebber terug.

Artikel 86.

In den loop van Januari van elk dienstjaar wordt het tweede exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 18 der Koepokinen-

tingverordening, over het afgelopen schooljaar bij den Inspecteur ingezonden.

Artikel 87.

1. Wordt voor kinderen, die nog niet zijn ingeënt, toelating verzocht, dan geeft het hoofd daarvan onmiddellijk kennis aan den gouvernements-geneeskundige van het district, waarin die school gelegen is.

2. Deze kinderen kunnen worden ingeschreven en toegelaten overeenkomstig de bepalingen van het besluit van den 2den December 1922 (P. B. No. 69), wanneer zekerheid bestaat, dat binnen een maand de inenting geschied en een pokkenbriefje afgegeven zal zijn.

Artikel 88.

1. Gedurende de maand December geeft het hoofd op minstens vier niet opeenvolgende dagen, die niet op de gewone schooldagen mogen vallen, aan de ouders gelegenheid tot inschrijving van leerlingen voor het nieuwe schooljaar.

2. De dagen en uren van zitting worden bekend gemaakt op Curaçao bij advertentie door den Inspecteur, op een der overige eilanden door den Gezaghebber op de aldaar gebruikelijke wijze.

Artikel 89.

1. Dit reglement, dat kan worden aangehaald als „Schoolreglement 1923”, treedt op de Benedenwindsche Eilanden in werking den 1n. Januari 1923, op de Bovenwindsche Eilanden den 1n. Februari 1923.

2. Voor zoover de opname van de leermiddelen en schoolbehoeften, bedoeld in artikel 84 van dit reglement niet vóór of op den 31n. December 1922 heeft plaats gehad, moet deze zoodra mogelijk na het inwerkingtreden van dit reglement nog geschieden. Het proces-verbaal moet uiterlijk 31 Januari 1923 op Curaçao bij den Inspecteur, op Aruba en Bonaire bij den Gezaghebber zijn ingezonden, terwijl dat op de Bovenwindsche eilanden uiterlijk 28 Februari 1923 moet geschieden.

B. Te bepalen, dat deze beschikking in het *Publicatieblad* wordt opgenomen.

De Gouverneur voornoemd,

BRANTJES.

Uitgegeven den 28n. December 1922.

De Gouvernements-Secretaris,

BOOMGAART.

the following: "The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ..."

1. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

2. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

3. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

4. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

5. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

6. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

7. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

8. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

9. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

10. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

11. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

12. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

13. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

14. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...

15. The following is a list of the names of the persons who have been named in the following: ...